

Sofinancira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

Naziv intervencije: IRP38 Konzorciji institucij znanja v podporo prehodu kmetijstva v zeleno, digitalno in podnebno nevtravno

Naziv operacije: PRIRAST - Uvajanje trajnostnih in naravi prijaznih tehnologij pridelave in sodobnih pristopov v žlahtnjenju poljščin in vrtnin ter semenarstvu za blaženje učinkov podnebnih sprememb

Trajanje: 19.6.2025 – 19.7.2029

Odobrena sredstva: 1.999.999,00 €

Projekt je financiran v okviru intervencije IRP38 Konzorciji institucij znanja v podporo prehodu kmetijstva v zeleno, digitalno in podnebno nevtravno iz [Strateškega načrta Skupne kmetijske politike 2023–2027](#).

Kratek opis

Slovensko kmetijstvo se v zadnjih letih sooča s številnimi sistemskimi in okoljskimi izzivi, ki vplivajo na njegovo trajnost, konkurenčnost in privlačnost za mlade prevzemnike. S projektom **PRIRAST - Uvajanje trajnostnih in naravi prijaznih tehnologij pridelave in sodobnih pristopov v žlahtnjenju poljščin in vrtnin ter semenarstvu za blaženje učinkov podnebnih sprememb** želimo odgovoriti na te izzive s celovitim pristopom, ki povezuje ključne deležnike znotraj nacionalnega sistema znanja in inovacij v kmetijstvu (AKIS). Glavni cilj programa konzorcija je vzpostavitev tesnega sodelovanja med raziskovalnimi institucijami, svetovalno službo in kmetijami z namenom razvoja, testiranja in prenosa inovativnih tehnologij v prakso. S tem bomo prispevali h krepitvi zmogljivosti za hitrejši razvoj novih sort, tehnologij in trajnostnih pristopov, hkrati pa omogočili boljše prilagajanje na podnebne spremembe in zahteve trga.

Cilji

- **Povezovanje institucij znanja znotraj sistema AKIS** z namenom krepitve sodelovanja in skupnih zmogljivosti za razvoj, izmenjavo in prenos znanja ter inovacij v kmetijstvo.
- **Vzpostavitev in nadgradnja poskusno-demonstracijske infrastrukture**, ki bo služila kot podlaga za uvajanje inovativnih tehnologij v prakso ter izboljšala dostop do znanja za kmete.
- **Razvoj in uvajanje novih tehnologij**, ki prispevajo k digitalni, zeleni in podnebno nevtralni preobrazbi kmetijstva, zlasti z izboljšanjem sort rastlin, pridelovalnih tehnologij in obdelave semen.
- **Zmanjšanje informacijskih vrzeli** na področju sodobnih načinov vrednotenja rastlin in tehnologij pridelave, tudi z uporabo metod daljinskega zaznavanja in fizioloških meritev.
- **Krepitev odpornosti kmetijstva na podnebne spremembe** z razvojem sort in tehnologij, ki zmanjšujejo potrebo po FFS in mineralnih gnojilih ter omogočajo

Sofinancira
Evropska unija

SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA

trajnostno rabo tal.

- **Povečanje konkurenčnosti družinskih kmetij** z razvojem rešitev, ki so prilagojene njihovim potrebam ter jim omogočajo bolj trajnostno, učinkovito in ekonomsko upravičeno proizvodnjo.
- **Podpora oblikovanju novih ukrepov kmetijske** politike po letu 2027, z razvojem strokovnih podlag za intervencije in kmetijsko-okoljska plačila (KOPOP).

Pričakovani rezultati

- **Vzgoja novih domačih sort in uvajanje novih tujih na podnebne spremembe prilagojenih sort kmetijskih rastlin:** Z naprednimi metodami fenotipizacije in fizioloških meritev bomo pospešil razvoj in registracijo novih domačih sort krompirja, fižola in krmnih rastlin, primernih za konvencionalno in ekološko pridelavo.
- **Uvajanje novih trajnostnih tehnologij pridelave na prostem:** Lasersko niveliranje polj bo pripomoglo k enakomernejši pridelavi, zmanjšanju erozije tal, učinkovitejši rabi gnojil in FFS ter večji odpornosti na vremenske ekstreme. Z novimi pristopi bomo razvijali tudi tehnologije celoletne pokritosti tal in bolj trajnostnega kmetovanja z manjšim ogljičnim odtisom.
- **Uvajanje novih tehnologij pridelave zelenjadnic v pokritih prostorih na kmetijah:** Vzpostavili bomo avtonomne visoke tunele, prilagojene za manjše družinske kmetije v različnih klimatskih območjih. Ti bodo omogočili trajnostno pridelavo zelenjadnic tudi v zimskem času, kar bo okrepilo konkurenčnost manjših pridelovalcev.
- **Uvajanje novih tehnologij v semenski pridelavi:** Uvedli bomo ne-kemične metode filmskega oblaganja in peletiranja semen z uporabo celuloznih in biološko aktivnih snovi. S te tehnologijo izboljšali bomo čiščenje drobnih semen za žlahtnjenje, genske banke in proizvodnjo ter s tem zmanjšali vrzel v ponudbi ekološkega semena. Uvedli bomo tudi nekemično uničenje krompirjeve cime, pomembno zlasti za ekološko pridelavo.
- **Uvedba spremljanja TGP v rastlinski pridelavi v Sloveniji:** Raziskali bomo vplive različnih kmetijskih praks na emisije toplogrednih plinov. Meritve emisij TGP iz različnih pridelovalnih sistemov bodo omogočile razvoj bolj trajnostnih praks, izboljšanje podnebnih modelov ter natančnejše poročanje podatkov EU. Ti podatki bodo podprli oblikovanje učinkovitih kmetijskih in okoljskih politik.

Partnerji

- Kmetijski inštitut Slovenije (vodilni partner)
- Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta
- Univerza v Mariboru, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede
- Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije
- Biotehniška šola Rakičan
- Grm Novo mesto – Center biotehnike in turizma
- KGZS – Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
- KGZS – Kmetijsko gozdarski zavod Celje
- KGZS – Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana

**Sofinancira
Evropska unija**

**SKUPNA
KMETIJSKA
POLITIKA**

- KGZS – Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota
- Društvo za opazovanje in proučevanje ptic
- Slovensko združenje za integrirano pridelavo zelenjave
- Kumer 1687 d.o.o.
- Ekološka kmetija Marolt
- Ekološka kmetija Zdolšek – Lepe njive
- Ekološka kmetija Župenca
- Kmetija Zagorc
- Kmetija Burger
- KMG Franc Petrič
- KMG Jožef Ribič
- KMG Sonja Petrič